

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1To/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722010028
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Bugeľ
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8722010028.5

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Bugeľa a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA na verejnom zasadnutí konanom dňa 09.10.2024 v trestnej veci proti obž. A. B., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 8T/3/2022 zo dňa 05.09.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovanej A. B..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uznal obžalovaného za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona, ktorého sa mala dopustiť tak, že

ako matka ml. K. B., nar. XX.XX.XXXX a ml. C. B., nar. XX.XX.XXXX, hoci jej vyživovacia povinnosť vyplýva priamo zo Zákona o rodine, ako aj z rozsudku Okresného súdu Poprad spisovej značky 15P/160/2018 - 21 zo dňa 15.02.2019, právoplatného dňa 16.05.2019, ktorým boli deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky D. E. a ktorým bola zaviazaná prispievať na výživu ml. E.. B. sumou 30,- EUR mesačne a na výživu ml. C. B. sumou 30,- EUR mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, si túto vyživovaciu povinnosť úmyselne neplní v B., okres B., ani inde od 16.05.2019 až doposiaľ, pričom nebola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, nepoberala nemocenské dávky ani dávku v nezamestnanosti zo Sociálnej poisťovne, pobočka B.; nepoberala dávku v hmotnej núdzi z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad; nie je vedená v Živnostenskom registri Slovenskej republiky s aktívnym živnostenským oprávnením; nie je vedená v Obchodnom registri Slovenskej republiky; nie je vlastníkom a držiteľom osobného motorového vozidla v evidenciách Slovenskej republiky; nie je vlastníkom nehnuteľného majetku na území Slovenskej republiky; nebola evidovaná ani ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce Českej republiky, nepoberala dávku v hmotnej núdzi z Úradu práce Českej republiky, poberala rodičovský príspevok, kde za obdobie od septembra 2020 do decembra 2020 jej bola Úradom práce Českej republiky dňa 28.01.2021 vyplatená suma spolu vo výške 40.000,- CZK (1.531,75 EUR), za mesiac január 2021 jej bola dňa 10.02.2021 vyplatená suma vo výške 10.000,- CZK (387,07 EUR), za mesiac február 2021 jej bola dňa 10.03.2021 vyplatená suma vo výške 10.000,- CZK (381,30 EUR), za mesiac marec 2021 jej bola dňa 09.04.2021 vyplatená suma vo výške 10.000,- CZK (385,43 EUR), za apríl 2021 jej bola dňa 10.05.2021 vyplatená suma vo výške 10.000,- CZK (390,76 EUR), za mesiac máj 2021 jej bola dňa 10.06.2021 vyplatená suma vo výške 10.000,- CZK (393,84 EUR), za mesiac jún 2021 jej bola dňa 12.07.2021 vyplatená suma vo výške 10.000,- CZK (388,76 EUR) a za mesiac júl 2021 jej bola dňa 10.08.2021 vyplatená suma vo výške 10.000,- CZK (393,98 EUR); bola poberateľom peňažnej pomoci v materstve, kde za obdobie od 13.09.2019 do 26.03.2020 jej bola Pražskou správou sociálneho zabezpečenia vyplatená suma spolu vo výške 42.532,- CZK (1.543,81 EUR); nepoberala nemocenské dávky z Českej správy

sociálneho zabezpečenia; v hodnotenom období bola zamestnaná v spoločnosti WORK s.r.o., so sídlom Evropská 690/138, Praha 6 - Vokovice, kde jej v júni 2019 bola vyplatená suma vo výške 17.384,- CZK (683,15 EUR), v septembri 2019 vo výške 16.207,- CZK (627,79 EUR), bola zamestnaná v spoločnosti AGENTÚRA PLUS s.r.o., so sídlom Evropská 690/138, Praha 6 - Vokovice, kde jej v júli 2019 bola vyplatená suma vo výške 18.754,- CZK (730,92 EUR) a v spoločnosti Plusko s.r.o., so sídlom Evropská 690/138, Praha 6 - Vokovice, kde jej v auguste 2019 bola vyplatená suma vo výške 18.087,- CZK (697,96 EUR); čím jej za uvedené obdobie vznikol dlh na výživnom pre Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad vo výške 2.970,- EUR.

Za to uložil A. B. podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov a podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona ju na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaná podala proti tomuto rozsudku včas odvolanie. Vo svojom písomnom odôvodnení uviedla, že sa síce odvoláva proti rozsudku v plnom rozsahu a opisuje aj okolnosti a dôvody neplnenia vyživovacej povinnosti, pričom poukazuje na aktuálny rodinný stav, kedy sa stará a ďalšie 3 svoje maloleté deti v ČR, avšak z obsahu odvolania a aj konečného návrhu je nado všetku pochybnosť zrejmé, že odvolanie smeruje iba proti výroku o treste. Navyše v odvolaní podanom prostredníctvom neskôr ustanoveného obhajcu upresnila, že odvolanie smeruje iba proti výroku o treste, a toto spresnenie obsahuje aj ďalšie podanie podpísané obžalovanou a doručené odvolaciemu súdu dňa 06.09.2024. V spojitosti s uloženým trestom odňatia slobody na 12 mesiacov uviedla, že neboli u nej vzaté do úvahy dôvody, na základe ktorých jej bolo možné uložiť podmienený trest. Uviedla, že je matkou ďalších 3 detí (nar. v roku 2019, 2021, 2022), jej partner žije so svojou ťažko chorou manželkou, deti vyžadujú veľkú pozornosť, u dvoch je podozrenie na autizmus, ide o 24 hodinovú náročnú starostlivosť. Na úhradu výživného u starších detí nemá finančné prostriedky, ich otec je v súčasnosti pravdepodobne v Belgicku a ona nevie, či on svoju vyživovaciu povinnosť plní. Pri ukladaní trestu súd prvého stupňa nedostatočne prihliadol na to, že sa stará o 3 maloleté deti, o ktoré sa nemá kto postarať. Nemá iných príbuzných ani priateľov, pri nastúpení do ústavu na výkon trestu by deti skončili v ústavnej starostlivosti. Poukázala na to, že trestným rozkazom jej bol uložený trest s podmieneným odkladom, podala proti nemu odpor bez toho, aby vedela, že jej môže byť uložený o toľko prísnejší trest. Navrhla zmeniť napadnutý rozsudok a uložiť jej podmienený trest odňatia slobody alebo rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Na základe podaného odvolania krajský súd v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľka podala odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Na základe preskúmania veci krajský súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovanej nie je dôvodné.

Okresný súd vykonal vo veci dokazovanie zákonným spôsobom a vykonal dôkazy, ktoré pre rozhodnutie o obžalobe prichádzali do úvahy a v rozsahu ako to vyžaduje ust. § 2 ods. 10 Tr. poriadku na rozhodnutie. Podľa názoru odvolacieho súdu skutkový stav zistil dostatočne, tento správne zistený skutkový stav vyhodnotil prvostupňový súd spôsobom uvedeným v § 2 ods. 12 Tr. poriadku a takýmto postupom dospel k správnym skutkovým a právnym záverom v otázke uloženého trestu pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona.

Vzhľadom na obsah odvolania odvolací súd preskúmal iba výrok o treste a všetky tie skutkové a právne skutočnosti, v ktorých mal tento výrok napadnutého rozsudku podklad. Odvolací súd nenašiel dôvody, pre ktoré by bolo možné spochybniť správnosť výroku o treste.

Podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona kto najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrováť iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 207 ods. 3 písm. b/ Tr. zákona odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 138 písm. b/ Tr. zákona závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu po dlhší čas.

V tejto veci mal súd prvého stupňa správne zistené, že obžalovaná A. B. je z miesta trvalého bydliska hodnotená všeobecne, v evidencii mestskej polície mesta Poprad má uvedený záznam o priestupku z roku 2017.

Obžalovaná bola doposiaľ jedenkrát súdne trestaná, trestným rozkazom Okresného súdu Poprad v konaní pod č. k. 4T/30/2022 - 280 z 22.08.2022, právoplatným 22.09.2022, ktorým bola uznaná vinnou z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 7 Tr. zákona za čo jej bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov, pričom skúšobná doba sa skončila 23.03.2024. Teda je zjavné, že skutok bol spáchaný v skúšobnej dobe odsúdenia vo veci Okresného súdu Poprad v konaní 4T/30/2022.

Podľa § 49 ods. 2 Tr. zákona ustanovenie odseku 1 (o podmienenom odložení výkonu trestu) sa nepoužije, ak súd odsudzuje páchatel'a za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa názoru odvolacieho súdu potom správne súd prvého stupňa vyššie uvedené skutočnosti jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach vyhodnotil a uložil obžalovanej zákonný trest odňatia slobody na samej spodnej hranici trestnej sadzby vo výmere 12 mesiacov bez podmieneného odloženia jeho výkonu, keďže obžalovaná spáchala ďalší úmyselný trestný čin v priebehu skúšobnej doby podmieneného odsúdenia.

Odvolací súd sa stotožnil s úvahami súdu prvého stupňa ohľadom zákonných kritérií pri ukladaní trestov, stotožnil sa so záverom, že tento trest rešpektuje zákonné požiadavky individuálnej a generálnej prevencie, ale aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prvého stupňa náležite prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, pritažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Náležite sa podľa názoru odvolacieho súdu zaoberal aj zásadou personality, podľa ktorej trest by mal zásadne postihovať len páchatel'a a vplyv na jeho okolie by mal byť minimalizovaný. Obžalovanou naznačené rodinné súvislosti a povinnosti ani podľa názoru odvolacieho súdu nemohli v takejto situácii viesť k zmene výroku o treste, evidentne ľahkovážny postoj obžalovanej napriek existujúcej, trvajúcej hrozbe výkonu trestu pre iný trestný čin, neposkytol priestor pre úvahy o opodstatnenosti miernejšieho potrestania. Vzhľadom na vyššie uvedené je trest na samej spodnej hranici trestnej sadzby v súlade s touto zásadou.

Ani podľa názoru odvolacieho súdu nebolo možné pre zabezpečenie účelu trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona uložiť obžalovanej trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu, resp. iný druh trestu nahrádzajúci tento trest. Nepodmienený trest odňatia na spodnej hranici trestnej sadzby upravenej v § 207 ods. 3 Tr. zákona je tak aj podľa odvolacieho súdu zákonný, keďže obžalovaná opätovným páchaním trestnej činnosti v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia preukázala, že uloženie trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu, teda trvajúca hrozba trestu, má na ňu mizivý odradzujúci účinok, čo je o to paradoxnejšie, že hrozba výkonu trestu ostala bez účinku napriek pomerne komplikovanej rodinnej situácii obžalovanej, obžalovaná prejavila pomerne výrazné ignorovanie možných, avšak zákonom jasne predpokladaných následkov jej konania. S tým následne prirodzene súvisí aj miera ochrany spoločnosti, ktorú zjavne trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu nedokázal zabezpečiť. Aj odvolací súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, že bolo nevyhnutné pristúpiť k uloženiu trestu odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby, a to okrem už vyššie uvedeného aj za účelom výchovného pôsobenia trestu k tomu, aby viedla riadny život, jednak za účelom odradenia iných od páchania trestných činov, pričom aj podľa odvolacieho súdu takýto trest primeranejšie vyjadrí morálne odsúdenie obžalovanej spoločnosťou za zanedbávanie povinnej výživy maloletých detí po dlhú dobu. Ani odvolací súd na základe zistených skutočností nenašiel argumenty pre záver, že účel trestu by mohol byť dosiahnutý iným alternatívnym, a tým pádom menej invazívnym druhom trestu.

Trest odňatia slobody v uloženej výmere nie je podľa názoru odvolacieho súdu neprimerane prísny, je primeraný. Uložený druh trestu a jeho výmera navyše rešpektuje princíp proporcionality trestu, teda mieru zásahu do základného práva obžalovanej na jednej strane, a potrebu ochrany spoločnosti pred konaním obžalovanej na druhej strane, pričom zásah do práva obžalovanej na osobnú slobodu trestom odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby v trvaní 12 mesiacov je v tomto prípade v plnom súlade s uvedeným princípom.

Napokon bolo v súlade so zákonom podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona zaradenie obžalovanej na výkon trestu odňatia do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže obžalovaná v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebola vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený za úmyselný trestný čin.

Na základe doteraz uvedených skutočností odvolací súd zamietol nedôvodné odvolanie obžalovanej.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednohlasne.
jednohlasný

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.